CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
4 Martie 2017

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ
CLASA a XII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

Subiectul I (24 puncte)

Analizaţi suportul grafic de mai jos şi răspundeţi la următoarele cerinţe:

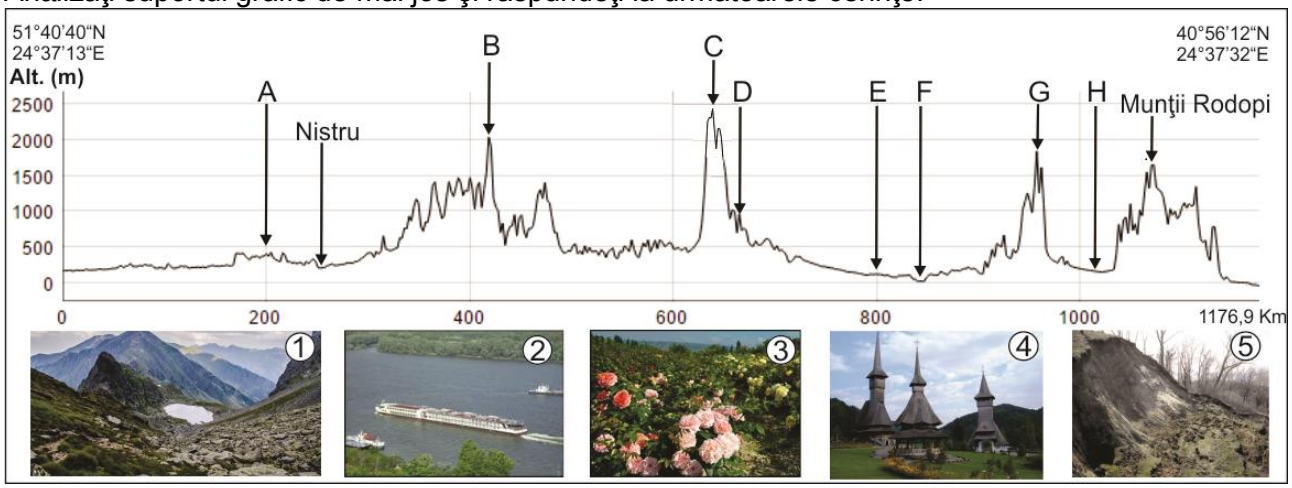

1. Precizaţi denumirile unităţilor/subunităţilor de relief marcate cu litere de la **A** la **H**.
2. Asociaţi imaginile marcate de la **1** la **5** cu unităţile de relief corespunzătoare de pe profil.
3. Precizaţi trei caracteristici ale reliefului unităţii marcată cu **A**.
4. Precizaţi trei caracteristici ale reliefului subunităţii marcate cu litera **F**.
5. Precizaţi grupele lingvistice din care fac parte limbile vorbite de majoritatea populaţiei din unităţile de relief marcate cu literele **E** şi **H**.
6. Prezentaţi modul în care factorul edafic influenţează variaţia densităţii populaţiei în unitatea de relief marcată cu litera **B**.

Subiectul II (21 puncte)

Această unitate de relief puternic antropizată, prezintă caracteristici biopedoclimatice distincte şi o reţea hidrografică bogată. Se desfăşoară de la nord la sud, sub forma unei fâşii cu lăţimi ce variază între 15-20 km, are o înclinare pe direcţie est-vest şi ocupă o suprafaţă de peste 17 000 km^2. S-a format în Cuaternar, relieful prezintă o asociere de sectoare joase afectate de înmlăştinire şi colmatare şi sectoare înalte cu caracter piemontan.

a. Pentru unitatea de relief descrisă în textul de mai sus, precizaţi:
1. numele unităţii de relief;
2. numele culmii montane cu care intră în contact direct;
3. numele subdiviziunii în care se înregistrează altitudinea maximă şi valoarea acesteia;
4. trei cauze care determină prezenţa suprafeţelor înmlăştinite;
5. doi factori care determină variaţia temperaturii medii anuale de la nord la sud;
6. numele vântului care bate vara în sudul acestei unităţi de relief şi o caracteristică a acestuia;
7. un tip genetic de lac şi un exemplu;
8. trei resurse de subsol, determinate de structura fundamentului.

b. Pentru cel mai mare oraş, ca număr de locuitori, din această unitate de relief, precizaţi:
1. numele oraşului;
2. două aspecte ale evoluţiei istorice şi teritoriale;
3. două cauze care au determinat scăderea numerică a populaţiei după anul 1992.

Subiectul III (19 puncte)

Analizaţi harta vegetaţiei Europei şi răspundeţi la următoarele cerinţe:

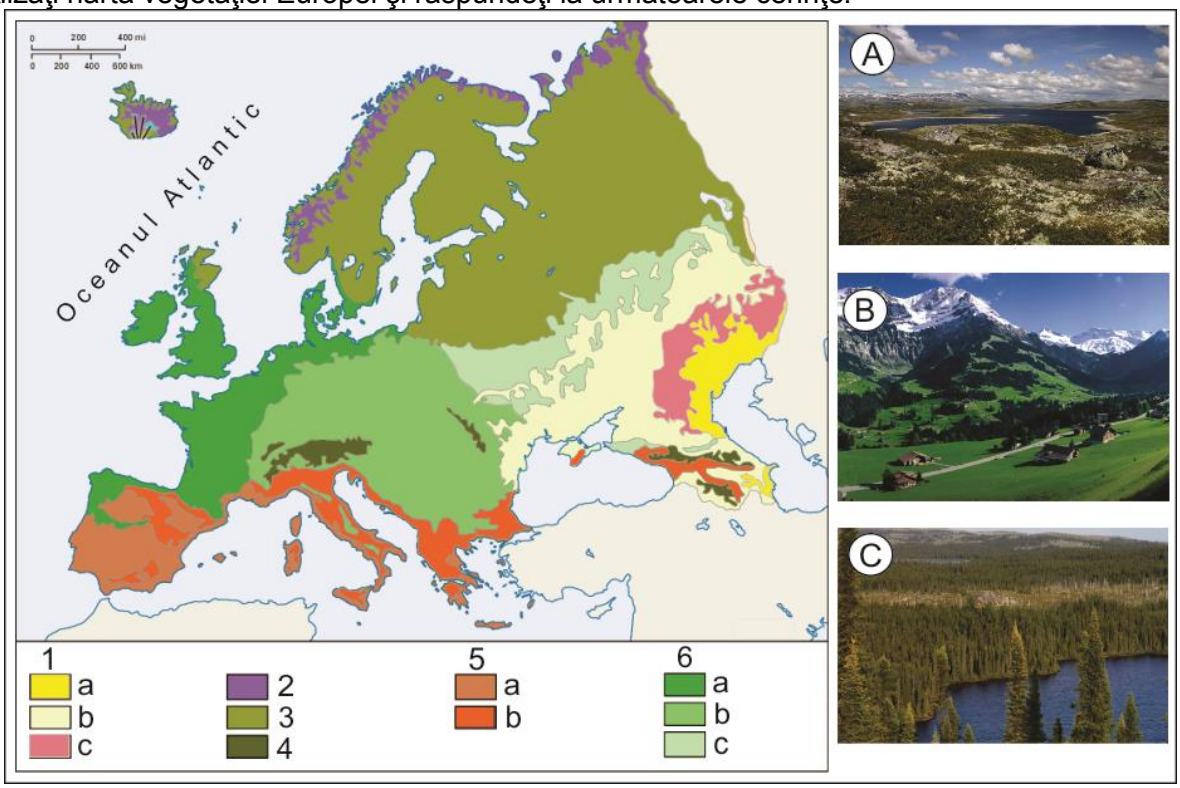

1. asociaţi litera corespunzătoare fiecărui peisaj din imaginile de la **A** la **C** cu cifra corespunzătoare de pe harta Europei;
2. precizaţi denumirile peisajelor din imaginile de la **A** la **C**;
3. precizaţi două efecte ale acţiunilor antropice, manifestate în ţara noastră, în etajul corespunzător imaginii **C**;
4. precizaţi tipul de sol caracteristic fiecăruia dintre tipurile de vegetație marcate, pe hartă, cu **1a**, **1b** şi **1c**;
5. numiţi cele două tipuri dominante de specii vegetale din zona nemorală şi precizaţi limitele altitudinale ale acestora;
6. precizaţi patru asociaţii vegetale specifice zonei marcate, pe hartă, cu **5** (**a** și **b**).

Subiectul IV (14 puncte)

În imaginile de mai jos sunt reprezentate obiective turistice din patru oraşe europene.

Precizaţi:
1. numele oraşelor în care se află obiectivele reprezentate în imaginile de la **A** la **D**;
2. denumirea obiectivelor din imaginile **A**, **B** şi **D**;
3. mărimea demografică a fiecărui oraş;
4. un element hidrografic comun statelor în care se află oraşele din imaginile de mai sus;
5. tipul genetic şi numele lacului reprezentativ pentru statul în care se află oraşul din imaginea **B**.

Subiectul V (12 puncte)

1. Precizaţi patru particularităţi ale sistemelor de transport din Europa.
2. Precizaţi patru tipuri de căi ferate europene în funcţie de ecartament.
3. Menţionaţi câte un exemplu de stat pentru fiecare tip de cale ferată precizat la punctul anterior.

CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
4 martie 2017

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE - PROBA TEORETICĂ SCRISĂ
CLASA a XII - a

- **Se punctează oricare alte formulări/modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**

Subiectul I …….…….…….……..... 24 puncte

1. Se acordă **8 puncte**, câte 1p pentru fiecare element corect identificat: **A** - Podişul Podolic; **B** - Grupa Nordică a Carpaţilor Orientali (Carpaţii Maramureşului şi Bucovinei); **C** - Grupa Munţilor Făgăraş (se acceptă şi Carpaţii Meridionali); **D** - Subcarpaţii Getici; **E** - Câmpia Olteniei/Romanaţilor (se acceptă şi Câmpia Română); **F** - Valea/Lunca Dunării; **G** - Munţii Balcani (Munţii Stara Planina); **H** - Câmpia Traciei Superioare (Câmpia Mariţei).

Total 8 puncte

2. Se acordă **5 puncte**, câte 1p pentru fiecare asociere corectă: 1-**C**; 2-**F**; 3-**H**; 4-**B**; 5-**D**.

Total 5 puncte

3. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru oricare trei caracteristici dintre: altitudine maximă 471 m; fundament precambrian, constituit din granite şi gnaise, acoperit de o cuvertură sedimentară (formaţiuni terţiare); la suprafaţă se află loess şi depozite loessoide etc.

Total 3 puncte

4. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru oricare trei caracteristici dintre: vale asimetrică (malul drept abrupt, malul stâng jos); malul stâng prezintă o luncă dezvoltată şi o succesiune de terase; patul albiei are o pantă mică; sunt prezente ostroave; la niveluri medii ale scurgerii, albia minoră are între 950-1000 m lăţime, iar lunca între 4 şi 13 km. Se pot accepta şi alte răspunsuri corecte.

Total 3 puncte

5. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare răspuns corect precizat:
grupa limbilor romanice/latine - **1p**; grupa limbilor slave - **1p**.

Total 2 puncte

6. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru fiecare răspuns corect: densitatea populaţiei este influenţată de factorul edafic prin etajarea sa altitudinală - **1p**; în depresiuni (Depresiunea Maramureş) densitatea populaţiei este mai mare, solurile sunt fertile şi în strat gros – **1p**; în zonele înalte, densitatea populaţiei este mai mică deoarece solurile sunt nefertile, în strat subţire sau lipsesc - **1p**. Se pot accepta şi alte răspunsuri corecte.

Total 3 puncte

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6) = 24 puncte

Subiectul II …….…….…….…...…….....……..… 21 puncte

Se acordă **21 puncte** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:
a. Se acordă **16 puncte**, astfel:
1. Câmpia de Vest -**1p**;

2. Munţii Zarandului - **1p**;

3. Câmpia Vingăi – **1p**; 172 m/178 m – **1p**;

4. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru oricare cauză corect precizată dintre: nivel freatic la adâncimi reduse; panta redusă; alcătuirea petrografică (roci sedimentare impermeabile - argilă); valori mari ale precipitaţiilor (cca. 635 mm/an);

5. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare factor corect precizat: temperatura medie anuală creşte de la nord la sud, de la 8-9°C în nord la 11°C în partea sudică datorită: poziţiei geografice (dispunerea latitudinală) – **1p**; influenţei climatice – **1p**;

6. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare răspuns corect: Austrul – **1p**; o caracteristică corect precizată: are caracter foehnic; advecţii de mase de aer cald vara; determină precipitaţii iarna; coboară de pe pantele Munţilor Dinarici şi Balcani; este un vânt uscat vara; etc. - **1p**;

7. Se acordă **2 puncte** astfel: pentru un tip genetic de lac - heleştee agropiscicole/termal - **1p**; un exemplu: Cefa/Peţea - **1p**;

8. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru fiecare resursă de subsol corect precizată: ape geotermale, petrol, gaze naturale. **Total 16 puncte**

b. Se acordă **5 puncte**, astfel:
1. Timişoara - **1p**;
2. Se acordă **2 puncte** astfel:
- **1p** pentru un aspect corect precizat referitor la evoluţia istorică dintre: atestat documentar în anul 1266; în a doua jumătate a secolul al XIV-lea s-a construit o cetate de piatră şi importanţa oraşului a crescut în plan economic şi militar; începând din secolul al XVIII-lea, oraşul a cunoscut o dezvoltare ascendentă; cea mai puternică extindere teritorială a oraşului s-a realizat în secolul al XX-lea, prin zonele de locuit şi cele industriale etc;
- **1p** pentru un aspect corect precizat referitor la evoluţia teritorială: oraşul este situat într-o arie de subsidenţă, cu o pantă foarte redusă, cu suprafeţe mlăştinoase şi gârle părăsite.
3. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare cauză corect precizată dintre:
scăderea natalităţii - **1p**; mobilitatea teritorială - **1p**.

Total 5 puncte
Total Subiectul II (a+b) = 21 puncte

Subiectul III …… 19 puncte

Se acordă **19 puncte** astfel:
1. Se acordă **3 puncte** pentru asocierea corectă: **A**-2; **B**-4; **C**-3.

2. Se acordă **3 puncte,** câte 1p pentru identificarea corectă a fiecărui peisajului:
A- peisaj subpolar/ tundra – **1p**;
B- peisajul munţilor înalţi/montan/alpin – **1p**;
C- peisajul pădurilor de conifere/taiga – **1p**.

3. Se acordă **2 puncte,** câte 1p pentru precizarea corectă a unui efect al unei acţiuni antropice: defrişările masive produse în ultimii ani au condus la coborârea antropică a limitei superioare a pădurii, accelerarea proceselor de versant şi/sau din albiile râurilor etc.

4. Se acordă **3 puncte,** câte 1p pentru precizarea fiecărui tip de sol:
1a - sol de tip cernoziom – **1p**; **1b** - soluri bălane – **1p**; **1c** - soloneţuri – **1p**.

5. Se acordă **4 puncte** astfel: câte 1p pentru fiecare specie vegetală din zona nemorală (pădurea de foioase): stejarul (cer, gârniţă, gorun) – **1p**; fagul – **1p** și câte 1p pentru precizarea limitelor altitudinale: pădurea de stejar se dezvoltă la altitudini de cca 300-600 m – **1p**; pădurea de fag se dezvoltă între 600-1200 m altitudine – **1p**.

6. Se acordă **4 puncte,** câte 1p pentru fiecare asociaţie vegetală specifică mediului mediteraneean – maquis, frigana, garriga, tomillares.

Total Subiectul III (1+2+3+4+5+6) = 19 puncte

Subiectul IV …….……..……..……..…… 14 puncte

Se acordă **14 puncte** astfel:
1. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru fiecare oraş corect precizat:
A - Sofia; **B** - Budapesta; **C** - Chişinău; **D** - Iaşi;

Total 4 puncte

2. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru fiecare obiectiv corect identificat:
A - Catedrala Aleksandr Nevski; **B** - clădirea Parlamentului; **D** - Biserica Trei Ierarhi.

Total 3 puncte

3. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru mărimea demografică a fiecărui oraş:
Sofia – 1.000.000 - 1.500.000 locuitori;
Budapesta – 1.000.000 - 1.280.000 locuitori;
Chişinău – 620.000 - 690.000 locuitori;
Iaşi – 290.000 - 340.000 locuitori. **Total 4 puncte**

4. Se acordă **1 punct** pentru precizarea elementului hidrografic comun celor 4 state - Dunărea.

Total 1 punct

5. Se acordă **2 puncte** astfel:
tipul genetic de lac - lac tectonic - **1p**; Lacul Balaton - **1p**. **Total 2 puncte**

Total Subiectul IV (1+2+3+4+5) = 14 puncte

Subiectul V ..... 12 puncte

1. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru oricare patru particularități ale sistemelor de transport din Europa: extinderea şi modernizarea căilor de comunicaţie; creşterea traficului şi a vitezei mijloacelor de transport; containerizarea mărfurilor; diversificarea şi completarea reţelei de transport; organizarea supranațională a transporturilor; constituirea parcului propriu de mijloace de transport în cadrul marilor întreprinderi etc.

Total 4 puncte

2. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru fiecare tip de cale ferată în funcţie de ecartament astfel:
căi ferate cu ecartament normal (1435 mm) - **1p**; căi ferate cu ecartament mare (1524 mmm) - **1p**; căi ferate cu ecartament foarte mare (1676 mmm) - **1p**; căi ferate cu ecartament îngust - **1p**.

Total 4 puncte

3. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru oricare exemplu de stat pentru fiecare tip de cale ferată:
- căi ferate cu ecartament normal (1435 mm): România, Ungaria, majoritatea statelor europene - **1p**;
- căi ferate cu ecartament mare (1524 mmm): Rusia, Ucraina, Belarus, Letonia, Lituania, Estonia, Republica Moldova -**1p**;
- căi ferate cu ecartament foarte mare (1676 mmm): Spania - **1p**;
- căi ferate cu ecartament îngust: sunt frecvente în ariile montane, de ex. Elveția, România, Austria etc. - **1p.**

Total 4 puncte

Total Subiectul V (1+2+3) = 12 puncte

Total Subiectul I+II+III+IV+V = 90 puncte
Din oficiu: 10 puncte
TOTAL GENERAL: 100 puncte